

Voorschotten in een procedure vereffening / verdeling ? R. KUMPEN

De procedure inzake vereffening en verdeling wordt volledig hervormd vanaf 01.04.2012.

De hervorming neemt niet weg dat een vereffening en verdeling (zowel na echtscheiding als na overlijden) soms lang kan aanslepen. Dit heeft tot gevolg dat de ex-echtgenoot of erfgenaam vaak lange tijd moet wachten op het gedeelte dat hem toekomt.

In sommige situaties kan het nuttig zijn om al over minstens een gedeelte van het kapitaal te beschikken in afwachting van het eindresultaat van de procedure. In de wetgeving wordt deze mogelijkheid tot op heden niet uitdrukkelijk voorzien, doch verschillende rechters hebben in het verleden dergelijke voorschotten toegekend, zowel in het kader van een **echtscheiding** als in het kader van een **erfenis**.

De toekenning van een voorschot op het aandeel van de vereffening en verdeling kan worden gevorderd op twee manieren.

1.

Conform art. 19, tweede lid Ger.W. kan de rechter alvorens recht te doen, in elke stand van de procedure, de toestand tussen partijen voorlopig regelen. De partij die dit wenst, dient dit te vragen via een eenvoudig schriftelijk verzoek, gericht aan de rechter bij wie de zaak op dat moment aanhangig is. Het is dus mogelijk om een voorschot te vragen op het moment dat men overgaat tot dagvaarding in vereffening en verdeling. Het voorschot dient dan gevraagd te worden aan de Rechtbank van Eerste Aanleg.

Indien reeds een boedelnotaris werd aangesteld, die zijn werkzaamheden reeds heeft aangevat, kan men zich richten tot deze boedelnotaris teneinde een voorschot te verkrijgen.

2.

Wanneer de vordering tot het verkrijgen van een voorschot spoedeisend is, kan men zich wenden tot de Kortgedingrechter op grond van art. 584 Ger.W. De spoedeisendheid dient in dit geval wel bewezen te worden door degene die het voorschot vraagt.

Over de voorwaarden, waarin men moet verkeren teneinde aanspraak te kunnen maken op een voorschot, heerst verscheidenheid binnen de rechtscolleges.

De volgende voorwaarden werden in de rechtspraak reeds weerhouden: *behoefte - duurtijd van de vereffening - het op aannemelijke wijze staven van de rechten van verzoeker op de latere vereffening en verdeling - het aanwezig zijn van een onderpand - het niet schaden van de rechten van de tegenpartij.*

De voorwaarden moeten worden aangetoond in het kader van de specifieke omstandigheden. Zo is de financiële behoefte geen noodzakelijke voorwaarde voor het verkrijgen van een voorschot en kan de intentie tot aankoop van een nieuwe woning ook een legitieme reden uitmaken. De financiële behoefte kan anderzijds wel worden aangewend als bewijs van spoedeisendheid in het kader van art; 584 Ger.W. te bewijzen.

De rechter kan voor een éénmalig voorschot opteren, doch kan ook aan de vragende partij een periodieke maandelijkse uitkering toekennen.

Er is weinig rechtspraak over de concrete begroting van het voorschot. Door de Voorzitter van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Gent werd op 06.01.2010 een interessante beschikking uitgesproken waarbij aan een ex-echtgenoot een voorschot werd toegekend op diens aandeel op de nog niet vereffende huwelijksgemeenschap. Het is een uitzonderlijke beslissing die alleszins navolging verdient.

De casus kan worden samengevat als volgt:

Zij waren gehuwd onder het wettelijk stelsel. De gezinswoning werd verkocht en het geld bevond zich ten kantore van de notaris. De vrouw argumenteerde dat haar pensioen niet volstond en dat zij reeds een voorschot wenste te ontvangen om noodzakelijke uitgaven te doen ; de man betwistte de spoedeisendheid en verzette zich tegen het toewijzen van een voorschot. Een staat van vereffening en verdeling werd nog niet opgesteld. De vordering van de vrouw tot het verkrijgen van een onderhoudsbijdrage werd eerder afgewezen, gezien de wederzijdse pensioeninkomsten. De vrouw verzocht om een voorschot van 100.000,00 EUR. De man had eigen gelden geïnvesteerd in de aankoop van de bouwgrond en maakte aanspraak op ontvangst van 61 % van de koopsom waarna de overige 40 % in twee gelijke delen zou dienen verdeeld te worden. De man wenst nog leningen te verrekenen die de partijen aan de kinderen hadden verstrekt. De man erkende dat het aandeel van de vrouw in het gemeenschappelijk vermogen mocht worden begroot op 82.705,00 EUR.

Het voorschot werd toegewezen onder de volgende motivering:

“In de huidige stand van zaken, bij gebrek aan de door de notarissen opgestelde staat van vereffening met ontwerp van verdeling en op grond van de beschikbare gegevens kan, uitgaande van verweerders eigen benadering redelijkerwijze worden aangenomen dat het voorschot van 75.000,00 EUR dat eiseres in haar brief van 23.09.2009 vroeg, niet de grenzen overschrijdt van het bedrag dat bij de vereffening en verdeling aan de eiseres zal toekomen. Dit bedrag lijkt eveneens tegemoet te komen aan de behoeften van eiseres. In die omstandigheden kan het gevorderde in die mate worden toegestaan. Na betekening van deze beschikking aan de verweerder zullen de notarissen krachtens deze beschikking ertoe gehouden zijn het toegekende voorschot aan eiseres over te maken.

De verweerder vordert dat wanneer aan de eiseres een voorschot wordt toegekend hem hetzelfde zou worden toegewezen. Uit de briefwisseling met de notarissen blijkt dat de eiseres daartegen geen bezwaar had. Het gevorderde op tegeneis kan bij gebrek aan betwisting eveneens worden toegestaan.”

[René Kumpen](#)

Advocaat

ARGUS Advocaten

Kol. Dusartplein 34 bus 1

B-3500 Hasselt

www.argusadvocaten.be

rene.kumpen@argusadvocaten.be